

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14—,
POLUGODIŠNJE I TROMJESECNO SURAZMIJERNO, MJESECNO
K 1:20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGGLI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -

TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871.

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBĆIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODDGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA
TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. II.

ŠIBENIK, 17. KOLOVOZA 1914.

BR. 71

Sjajne pobjede naše vojske u Srbiji.

Hrvati kao uvijek barjak nose.

Živio hrvatski kralj!

Uz ovaj značajni poklik pao je pod Nevesinjem 1878., prvi hitac za oslobođenje bosanske raje. Uz ovaj isti poklik predjope braća naša ovdana Drinu, da kazne zulum, gori i pogibljene u nekadanjan turškoga.

Službeni vijesti javljaju o pobijenosnom prodiranju hrabrih naših četa u Srbiju. Šabac, Loznica i Lješnica nalaze se već u našim rukama te cijeli teritorij od ovih mjeseta prama utarnjosti nalazi se pod maršom naše vojske.

Srbija bit će ognjem i mačem upokorenja. Tisuć godina kasnije obnavlja se ono što se zabilo za prvog hrvatskog kralja Tomislava, kadno g. 925 vlast ovoga priznaje srpski župani. God. pak 1260. ugarsko-hrvatski kralj Bela, od zemljišta koje se prostire u današnjoj Srbiji, Savi i Dunavu na jug između Drine i Morave, osnovanu banovinu Mačvu. U toj banovini Mačva bijaše baš onaj dio današnje Srbije, između Save, Loznice na Drini, Valjeva i istočnije od Beograda, dake i sam Beograd, na kojemu se izvode današnje ratne operacije. Pod Ludovikom I., iz kuće Anžuvarske, Mačva bi g. 1358. ponovo upokorenja. Za prvog pak hrvatskog kralja Tomislava i Crnogora (Duklja) sve do Bara bijaše sastavni dio hrvatskog kraljevstva.

Hrvati, kada danas vojuju hrabrošću i odusjevljenjem, sjecaju se, da su Srbija i Crnogora bile nekad dječovi moćnog hrvatskog kraljevstva, i to im daje snage i poletu u borbi, da one zemlje povrate pod žezlo hrvatskoga kralja.

U prvom ljetom kreševu na tlu Srbije Hrvati ponijeli se nad sve druge. Junakaši naši Varaždinci zadivile svojom hrabrošću te, uz najteže prilike, izvojevate pobjedu.

Ovaj presjajni dokaz hrabrosti Hrvata i nepokolebive njihove vjernosti prama prejasnom vladalačkom Domu bit će sigurno najlepši dar Sjedome Vladaru u praskozorje osamdesetpetog. Mu ljeta. Milijoni duša habsburške Monarhije sjajit će se sutra oko užvišenog Prijestolja, na kojemu caruje Vladar, kojemu sudbina izdjelala putanje života dlijetom boli, ali i ljubavi i privrženosti Njegovih naroda, koji Ga ni u najtežim časovima zapustili nisu. Izkušan pretežkim krunjama, na koje stavlja Svevišnji svoje vjeme, ostao je uvijek Kralj Mira Ljubavi, Plemenitost, pouzdanjem u Boga, eće na vagi Svoje Pravde izmjeriti zloču ljudsku i kaznit ju po zasluzi. A Pravda se evo vrši; neprijatelji Monarhije Habsburga, ujedno i dušmani katoličanstva, na sjeveru, na jugu, na

zapadu, smeteni su. Preveć su izkušavali Svevišnjega, i Bog vojska kaznio ih je i porazio.

Neka se djelo Pravde vrši. Hrvati ostaju uz Svetiju Krunu, kao jedan čovjek, do zadnjeg svog dana. „Blago, život, sve za kralja — sve za kralja i za dom!“

Zraka sreće nek obasija uzvišene sjedine Premilostivog Nam Vladara; lahor zadovoljstva nek prostruji vižekim. Mu srcem, eda uzmogne još dugo i dugo vladati moćno, na slavu Boga, na korist naroda, na zator dušmana.

Živio hrvatski kralj!

Pobjedonosno prodiranje u Srbiju.

Osvojenje Šapca.

BEĆ, 14. kolovoza. Naše čete prodrle su danas na više mjesta u Srbiju te potpisnuše sve onđe nalažeće se neprijateljske sile. Sve akcije od naših četa dosad poduzeće podpuno su uspjele. Šabac je u našim rukama.

* * *

Prekucjanja brzovjaka o polozaju na jugoistočnom bojištu dala je naslućivati da se priprema velika akcija. Nego o tome, kako je Korrespondenčni javljanje, nisu se smjeli iz strateških razloga priopćiti nikakvi konkretni podatci. Iz tih istih razloga ne javljaju se ni pojedinosti o prodiranju naših četa u Srbiju i o zauzeću Šapca.

Šabac je grad od 12.000 stanovnika na Savi, prama hrvatskoj granici, nedaleko Mitrovice, a 30 kilometara daleko od sjevero-istočne bosanske granice. Od Šapca vodi nekih 80 klm. duga cesta uz obalu Save na Beograd; druga pak cesta ide od Šapca u utarnjost Srbije u Valjevo, gdje sutiće i cesta od Loznice na bosanskoj granici

Gubitci.

BEĆ, 16 kolovoza. U bojivima kod Šapca, Loznice i Lješnice gubitci neprijatelja su težki, ali i naši nisu neznanati. Potankosti o tome još fale.

Pljen.

BEĆ, 16 kolovoza. Naše su čete zarobile Srbima jednu zastavu, dva topa i dva puščana stroja.

Odbiveni Crnogorci.

BEĆ, 16 kolovoza. Crnogorske čete pokušale su ponovno prodrjeti na naše zemljište, ali su posvuda bile suzbivene.

Odbivene srpske protunavale.

BEĆ, 16 kolovoza. Neprijatelj je prekucjer popodne kao i u noći od 14 na 15 kod Loznice i kod Lješnice te kod Šapca pokušao više puta protunavalu na naše čete, koje su pokušaj Srba velikom hrabrošću odbili.

Poraz Srba kod Loznice i Lješnice.

BEĆ, 16. kolovoza. Na 14. ov. mj. naše čete osim kod Šabca, imale su žestoke okršaje s neprijateljem i kod Loznice i kod Lješnice.

BEĆ, 15. kolovoza. O bojivima kod Loznice i Lješnice javlja se: Neprijatelj je već dugo vremena bio na istočnim obalnim visinama Drine blizu Loznice i Lješnice. Ove visine su jako utvrđene i od neprijateljskih četa vrdo posjednute. Ipak je našim četama sjajno pošlo za rukom preći Drinu te neprijatelju sa tog izvrsnog njegovog položaja potisnuti.

Loznica je utvrđeno srpsko mjesto prama bosanskoj granici u pravcu Donje Tuzle. Lješnica (Lešnica) je također srpsko utvrđeno mjesto s onu stranu Drine na pritoku Lješnice. Od Loznice vodi preko Lješnice željeznička na Šabac. Od Loznice do Šabca ima u upravnoj crti 50 kilometara, te se je, u koliko je dosad poznato, akcija naše vojske vodila u čitavoj toj duljini pobijenosno.

Naše čete prodiru dalje.

BEĆ, 16. kolovoza. Jučer su naše čete, nakon što skršile svaki neprijateljski pokušaj, nastavile dalje pobijenosno svoje prodiranje u našu stranost Srbije.

U Poljskoj.

BEĆ, 16. kolovoza. Na sjevernem bojištu naše čete prodiru pobijenosno u teritoriju koji leži zapadno od Visle.

BEĆ, 16. kolovoza. O prodiranju naših četa u ruskoj Poljskoj javlja se nadalje, da su naše čete pripravne prodirati dalje i u teritoriju koji leži istočno od Visle.

Poljaci ruske Poljske dočekuju naše čete svugde oduševljenjem i svrštavaju se u bojne redove za oslobođenje svoje domovine od ruskog jarma. Vrhovno zapovedništvo austro-ugarske vojske upravilo je na Pojake proglaš, koji je bio od poljakačkog pučanstva primljen radošću.

Proglaš glasi:

Početički narode!

Voljom Svemožnoga, koji upravlja sa svuštinom naroda i snagom našega vrhovnoga vojskovođe, prelaze ove savezničke vojske Austro-ugarske i njemačke granicu. Time donosimo i Poljacima oslobođenje od moskovskoga iga. Pozdravite naše zastave sa povjerenjem, one vam nose pravicu, one nisu ni vama ni vašim suplementima tude. Na mjušine poljačkog naroda malo ne poludrag stoljeća vezano je na Austro-Ugarsku monarhiju i njemačko carstvo i onđe dosegli zamjeran kulturni razvitak. Odavna su stranice vaše povjesi s našom vezane, jer već je kraj vaš Jan Sobieski pritekao svom snagom sada ugroženoj državi Habsburgovaca. Time je slavna tradicija Poljaka vrlo učko vezana sa svojinom susjednih država. Mi, koji razumijemo vitezki duh i nadarenost poljačkoga naroda, dođi smo da uklonimo one brane, koje sprečavaju svaki tečajevanju, da vam pružimo sve blagodati duševnog i gospodarskog napredka. To je naša najvažnija zadacija ovoga našeg rata. Mi taj rat nismo tražili. Nakon ētavog niza raznih objeda i napadova Rusija se je otvoreno zaurela za to, da se sakriju travogovi jednog kletog zločina počinjenog na članovima austro-ugarske vladajuće kuće i uhvaćeni sruđu, da napadne monarhiju i saveznu nam njemačku carevinu. Tačno je naš užvišeni vitez u kojem i made već kroz trideset godina Evropa da zahvali mr. bio prinudjen, da se moši mača. Svi stanovnici austro-ugarske carstva, koji će biti pod zaštitom našom usled naših uspjeha, biti će od nas susretani samo Pravednošću i čovječnošću. Potjeraj! Pouzdajte se radostno i bez oklevanja na našu zaštitu, poduprite naše nastojanje svom dušom vašom. Svaki neka se pozduži u pravčinu i blagost našega uživonoga vrhovnoga vojskovođe. Izpunite dužnosti vašega poziva, dužnosti za uzdržanje vaše domaje, dužnosti, koje vam je volja Svemožnega sagraditi prekorakom pokazala.

Vrhovno zapovedništvo austro-ugarske vojske.

Odgovor na rusko hajdučtvu.

BEĆ, 14. kolovoza. Usljed upuštenja austro-ugarskog vice-konsula u Petrogradu Hoffingera,

koje je u opreci sa medjunarodnim pravom, a koje je uslijedilo na našog ruske vlade jučer, austro-ugarska vlada poduzela je represalije te je dala danas upasti svećeniku ovdejnjeg ruskog poslanstva Jakubovskog i bivšeg konzula u Sarajevu Igelsroemu koji sada boravi u Budimpešti.

BEĆ, 17. kolovoza. Upašen bivši ruski konsul u Sarajevu Igelsrōem bio je pušten na slobodu, jer se uzpostavilo, da je težko bolestan. (Toliko vitezstva Rusija nije vrijedna).

Pobjeda odlučna i sjajna.

BEĆ, 17. kolovoza. Javljeni bojevi na Drini doveli su do odlučne pobjede naših četa nad jakim neprijateljskim silama. Neprijatelj je bio, uz velike gubitke bacen prama Valjevu. Pri tome mnogobrojni Srbi bili su zabiljeni; mnogo srpskog ratnog materijala palo je u naše ruke. Potjer za neprijateljem je u podpunom toku.

Hrvati barjak nose...

I ODLUČUJU POBJEDU.

BEĆ, 17. kolovoza. Službeno se javlja: Naše čete borile se hrabrošću udjelenja vrijednom protiv neprijatelja, koji se nalazio na jakim položajima i silama bio nama ravan.

U toj hrabrosti posebnog spomena je vrijedna 16. pješačka pukovnija iz Varaždina, sve sami Hrvati. Koli časnici toliko i momčad ove hrvatske pukovnije, uz najteže okolnosti, starom poznatom žilavošću i hrabrošću kralju uvijek vjernih Hrvata, jurišaše i izvojšiše pobedu.

Usljed upuštenja austro-ugarskog vice-konsula u Petrogradu Hoffingera,

Razput općine splitske.

Općina splitska bila je rasprišena, a upraviteljem imenovan je Dr. Frano Madirazz. Namještčeni savjetnik u miru. Dr. Madirazz preuzeo je upravu općine jučer.

Grad i okolica.

Proslava kraljevog rođendana obaviti će se u našem gradu ovako: Večeras koncertom „Banda Cittadina“. Sutra u jutro 7 s. na Poljani misa za vojsku, uz sudjelovanje obih glazba. U 10 sati pontifikal u Bazilici; na večer koncert „Šibenske Glazbe“.

Za pobedu našeg oružja odlučena je na blagdan Velike Gospe svečana pontifikala misa u stolnoj Bazilici. Prisustvovati sve civilne i vojničke vlasti te mnogo građanstva. Iza Evandjele presvetili Biskup držao je propovijed sazivajući bl. Djevice za sretan i dug život našem Vladaru i za pobedu našem oružju.

Proslava bitke kod Livna. Na 15. o. m. ovdješnji domobranci proslavile spomen na bitku kod Livna od 15. kolovoza 1878. Proslava je obavljena na Poljani, iz sjećanosti u Bazilici, uz prisustvovanje kontreadmirala Huga viteza Zaccaria, časnici te civilnih vlasti.

Mons. V. kanonik Karadjole sjetio se krasnim riječima one bitke, u koju su našioci polazili u boj sa crvenkompanom na glavi, sa puškom na ramenu i jatačanom na prsašnjaci, te u općinama. Na veliki dan kada se slavi učenje bl. Djevice, oni su kod Livna izvojili slajnu pobedu nad Turcima. Pobjednike na povratku dočekalo pučanstvo cvijećem; onih pak, koji su u bitci slavno pali, učesalo im imena zlatnih slovinja na spomen pločama u župskim crkvama Varoša, Doca, Krapnja itd. Iz njihovog poljupca, iz njihove hrabrosti niknute vi, domobranci, sada pozvani da slijede primjer junakaških vašnja otac te pojde u boj proti dušmanu.

Mons. Karadjole završio je krasan svoj govor poklicom Vladaru, što su vojništvo i građanstvo prihvatali burinim kličanjem „živo!“ Gosp. kontreadmiral čestitao je govorniku na ljeponoj besedi.

Domobranci su onaj dan bili počaćeni osobitim objedom.

Franjevci za pobedu našeg oružja. Več na 2. ov. m. mp. O. Kardum, provincial Franjevaca presv. Odkupitelja, izdvoj je okružnicu na područne samostane i župe narebdom, da se svadje drži svečana služba Božja, i da se svaki dan dok traje rat, mole određene molitve.

U okružnicu između ostaloga, pozivlje redovnike, koji nisu uloženi u dušobrižničku službu, pa se ponudi u službu Crvenome Krstu, kao što je i provincialno starašinstvo još stavljo na raspolaganje vojničkoj vlasti klerike bogoslovce.

Ujedno pozivje sve područne franjevce da žive sudjeluju pri ustrajanju odbora za pripomoć Crvenome Krstu, te da u tu svrhu, osobito po selima, sabiru, a i sami doprinose obilno mlijedovite.

On je sam preko C. K. Namještja darovao 300 kr. i to 200 za siromašne obitelji ratnika, a 100 za Crveni Krst.

Osim toga je na sv. Lovru, zaštitnika svoje rezidencije, održao svečanu misu sa podvorbom za pobedu našeg oružja.

Krešimirovom Sokolu poklonio je g. Justo Delgiovanna K. 2.—da počasti uspomenu blagopunjene Jere Goldoni.

GOSPODU PREDPLATNIKE, kojima list ne dolazi redovito, upozorujemo, da krvika ne leži na nama nego u izvanrednim prilikama; a neće bit naša krvika, ako odjednom uopće lista i nedobiju.

Javna zahvala.

Dužnost me veže da ovim putem izrazim čuvenstva najtoplje zahvalnosti gosp. Frani Istiniću mladjeniku, koji mi je u sinotnoj negzidi prvi pritekao u pomoći te prisustvom duha, hladnokrvnošću i površnošću odstranio goruge predmete, onemogućujući da se počar dalje razvije te mi nanese veće štete.

Hvala takodjer mjestnim vatrogascima redarima, vojnističkim i svim ostalim plemenitim osobama, koji potprijeli na mjestu požara da mi budučko pomognu ugasiti vatru. Hvala od srca svima.

ŠIBENIK, 14. Avgusta 1914.

Silvio Lövi.

Remington Standard

Jedan milijun pisačih strojeva
u porabi.

Model X XI.

.. BEZ KONKURENCIJE ..

Podpuno
američansko pokućstvo

GŁOGOWSKI & Co. - TRST

Piazza della Borsa No. 14 I kat
Telefon br. 17-70.

JOSIP ZAMOŁA

oyašteni dekorativni slikar
u ŠIBENIKU

Bivši viši godina u Trstu nalazi se sada već godinu dana u svom rodnom mjestu Šibeniku, gdje je radio kod raznih tvornica i privatnih radnja te kod Pomorskog Okružnog Zapovedništva.

Preuzima svakovrsnu radnju iz vrlo umjerene cijene i najvećom brzinom izvedbe. Preuzima i radnje i izvan Šibenika bez povlašćenih cijena. Dosta je obavijestiti ga jednom otvorenom dopisnicom na gore naznačenu adresu.

Preuzima važne slikarske radnje po crkvama, kazalištima. 21—30

TISAK ZA ULJE

uz jeftinu cijenu prodaje se Tisak je u dobrom stanju. Obratiti se na MAR-KIOLA KURSARA u Prvič-Šepurini.

P. T.

Častimo se staviti do znanja svakog cijenjenoj osobi, da smo već od davnina osnovali klešarsku zadrugu pod naslovom:

PRVA SPLITSKA
KLEŠARSKA ZADRUGA
registrirana na ograničeno jačenje
... U SPLITU ...

Zadruga obavlja svakovrsne klešarske radnje bilo u mramoru ili kamenu uz najpovoljnije uvjet.

Osobitom preciznošću izrađuje žrtvenike, balaustre, kristionice, nadgrobne spomenike itd. u najmodernijim slogovima. Skladište je obskrbljeno sa mramornim pločama za pokrovstvo. Budući je ista providjena izvrstnim radnim stilama i dovoljnim kapitalom, to je u stanju svaku narudžbu brzo i tačno izvršiti na podpuno zadovoljstvo gg. narudžitelja.

Na zahtjev šalje načrte, uzorki materijala, kao što i sve upute i razjašnjenja.

Preporuča se uglednom občinstvu i prepoštovanom svećenstvu, da ju počaste svojim cijenjenjem narubama.

UPRAVA.

Na znanje onima, koji sebe ili djecu na život osigurati žele. Prijave nego se osiguraju kod tudižih zavoda, neka daju prvenstvo našem jedinom domaćem zavodu

„CROATIA“

koji ima razne cienike uz povoljne avjete; razjašnjenja i upute rado daje Zastupstvo

KOPANI & MILKOVIĆ
.. ZADAR :: DALMACIJA ::

Zavod takodjer preuzima osiguranja proti požaru,

HRVATSKA ZADRУŽNA TISKARA

ŠIBENIK

UKNJIŽENA ZADRУGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM
(Dr. A. DULIBIĆ I DRUGI)

OBSKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERONOM SLOGU TE UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRAĐIVATI SVE

.. RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU ..

IZRADJUJE POIMENCE POSJETNICE, TROGAVKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVACKE I SLUŽBENE OBVOJE, VENJČANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSMRTNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I. T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBĆINE I ŽUPSKE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRNOG ČISTOG PAPIRA I OBVOJA.

Svatko mora da pogodi!

400.000 i 200.000 franaha iznose glavni
turški srećaka.

6 vučenja svake godine!

Buduće vučenje 1. kolovoza.

475.000 odnosno 375.000 kruna odn. franka i lire iznose svakogodišnji glavni zgoditi skupine 5 odnosno 3 izvrsnih srećaka.

13 odnosno 9 vučenja svake godine! Buduće vučenje 1. kolovoza. Mjeseci obrok od K 4—dalje. — Cijenj. naručnicima namijenjeni su nagrade i premje!

Izjašnjenja daje i naručbe prima za „Slovensku i Hrvatsku Narodnu Stražu“

g. Valentin Urbančić, Ljubljana, 20.

Raznovrstne, umjetnički izradjene koraljne
uresne nakite izrađuje

RIBARSKO - KORALJSKA
ZADRУGA U ŠIBENIKU.

Radiona i izloži nalaze se na obali kraj perivoja.

U MILETIĆA

prve vrsti janjetine sa ražnja

svake ure vruće. Ali tek kako se kuhinja smije i momci što vrete! Momci vam to rumeni, jer piju obilato mojeg

opola

prve vrsti, a na večer, kad idu leći, još po čašicu prošeka, i to sve dajem, jer momci su čisti i po tri puta na dan kuhinju peru, da se gospodar sve smije, što oni to rade.

Štovanje občinstvo! Prosto je svakomu, da se sam o tome osvjeđoči. Vrata su svakomu otvorena. Mlade

prasetine

nisam ni spomenuo. U nedjelju u podne vruća i sjaji ko rožica.

Bire

prve vrsti, uvijek friške, jer svako dvije ure stavljam mraz, pošto prodajem dva hektolitra dnevno: serpentine u aparatu peru se svako pet dana za uzdržanje zdravija.

Hladna jela

svježa, svake vrsti i u svaku dobu.

Štovanjem

Petar Miletic.